Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0413U003980

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-07-2013

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сологуб Дарія Сергіївна

2. Sologub Dariya Sergeevna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна психологія, історія психології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-06-2013

Спеціальність за освітою: 8.040101

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 41.051.07

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені Іллі Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: 65005, Одеса, вул. Дворянська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Прояви психологічних особливостей матерів як показник психологічного здоров'я дитини

2. Manifestations of psychological features of mothers as the mental health of the child

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: психологічне здоров'я дітей. Предмет дослідження: прояви психологічних особливостей матерів як показники психологічного здоров'я дитини.Методологічною основою дослідження виступили наступні концептуальні положення вітчизняної та зарубіжної психології: фундаментальна традиція вітчизняної психології дитинства, сформована Л.С. Виготським, Л.А. Венгером, П.Я. Гальперіним, О.В. Запорожцем, О.В. Киричуком, Г.С. Костюком, М.І. Лісіною, А.О. Люблінською, С.Д. Максименком, В.С. Мухіною, Л.І.Обуховою, О.В. Скрипченком, В.О.Татенком, Д.Б. Ельконіним; вчення про детермінацію та закономірності розвитку психіки (Л.С. Виготський, О.М.Леонтьєв); положення про психологічні закономірності спілкування між батьками та дітьми(М.І.Лисіна); концепція особистісних особливостей матерів, що мають дітей з відхиленнями у розвитку, та їх вплив на дитячо-батьківські відносини (Т.Г. Горячова, І.А Солнцева); концепція психофізіологічних особливостей емоційного благополуччя (В.М.Бехтєрєв, К.Е.Ізард, П.В.Сімонов); концепція ролі емоцій в розвитку дитини (Л.А.Венгер, Л.І. Божович, І.С.Кон, Б.І. Кочубей, Є.В. Новікова, М.Д. Левітов, Я. Рейковський, А.В.Петровський, Д.Б. Ельконін, Д.Й.

Фельдштейн, С.О.Колот); вчення про особливості розвитку свідомості особистості на різних етапах життєвого шляху (З.О.Кіреєва, Т.М.Титаренко); концепція розвитку індивідуальності дитини (В.У.Кузьменко; Г.С. Костюк, С.Д. Максименко), концепція ролі соціального фактора в розвитку психіки дитини та суб'єктна парадигма розгляду вказаного процесу (Г.С. Костюк, С.Д. Максименко, В.О.Татенко). Для вирішення завдань та досягнення поставленої мети використано наступні методи дослідження: теоретичні (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація наукової літератури для вивчення психологічних особливостей матерів, що впливають на психологічне здоров'я дітей); емпіричні (наукове спостереження, психодіагностичне тестування, постдіагностична бесіда, констатувальний та формувальний експеримент для визначення психічних особливостей матерів та перевірки ефективності соціально-психологічного тренінгу для матерів); кількісної обробки даних (t-критерій Ст?юдента для визначення статистично достовірних розбіжностей між групами матерів та статистично достовірних розбіжностей між групами до та після формувального експерименту за допомогою пакета програм StatSoft Statistika 6.0; метод множинного регресійного і кореляційного аналізу). Метод психодіагностичного тестування включав в себе наступні методики: вивчення стилів батьківського ставлення за методикою А.Я.Варга, В.В.Століна, визначення рівня та форм агресії за методикою А.Басса та А.Дарки, вивчення рівня тривожності за методикою Дж.Тейлора, опитувальники визначення рівня дитячої агресії та тривожності для батьків за А.Г.Лаврентьєвою та Т.М.Титаренко, самооцінка психічних станів за Г.Айзенком, восьмикольоровий тест Люшера, проективний тест "Неіснуюча тварина". Наукова новизна і теоретичне значення отриманих результатів полягає в тому, що:вперше встановлено психологічні особливості матерів з різним рівнем соціального благополуччя та з різним рівнем здоров'я дітей; зафіксовано відмінності між рівнями прийняття дитини матерями, діти яких розвиваються типово та мають порушення психічного розвитку; виявлено особливості материнського ставлення до дітей з різним рівнем соціального благополуччя та здоров'я; зафіксовано, що феномен психологічного здоров'я не обумовлюється соціальним благополуччям та матеріальним статком; розроблено ефективний соціально-психологічний тренінг для матерів, що мають труднощі у вихованні дітей.уточнено і поглиблено дефініцію феномену психологічне здоров'я; розуміння зв'язку материнського ставлення, що є маркером емоційного благополуччя і психологічного здоров'я дитини; набули подальшого розвитку знання про зв'язок понять психічного і психологічного здоров'я. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати вивчення проявів психологічних особливостей матерів як показників психологічного здоров'я дитини використовуються під час викладання навчальних курсів "Вікова психологія", "Педагогічна психологія", спецкурсу для магістрів "Вплив сімейно-батьківських відносин на розвиток дитини" на кафедрі загальної психології та психології розвитку особистості Одеського національного університету імені І.І.Мечникова (акт впровадження №18 від 12.03.2012), в практичній діяльності психолога під час роботи з родинами в Центрі корекційної та сімейної психології м. Донецьк (акт впровадження №1 від 01.03.2013) та в роботі психологічної служби дитячої спеціалізованої консультативної поліклініки обласної психіатричної лікарні міста Донецька (акт впровадження № 8 від 30.04.2013). Отримані дані лягли в основу створення робіт, з яких отримано авторське право (свідоцтво про держреєстрацію № 45509, № 45508, № 44138, №45510). Сфера використання вищі навчальні заклади, психологічні служби.

2. The object of the research: psychological health of children.Subject of research: the manifestations of psychological features of mothers as indicators of psychological health of the child.Methodological basis of the research included the following conceptual provisions of the domestic and foreign psychology: a fundamental tradition of Russian psychology of childhood, formed by L.S.Vugotsky, L.A. Wenger, P.Y. Halperin, A.V.Zaporozhets, A.V. Kuruchuk, G.S. Kostuyk, M.I.Lisina, S.A. Lublin, S.D. Maksimenko, V. Mukhina, L.I. Obyhova, A.V. Skrupchenko, V.O.Tatenko, D. B. Elkonin; teaching about determination and regularities of the development of the psyche (L.S. Vugotsky, O.M.Leontiev); the provision of psychological patterns of communication between parents and children(M.I.Lisina); the concept of personal characteristics of mothers with children with developmental disabilities, and their impact on the child-parent relationship (I. Goryacheva, I.A Solntseva); the concept of psychophysiological characteristics of the emotional well-being (B.M.Behterev, K.E.Izard, P.V.Simonov); the concept of the role of emotion in a child's development (L.A.Venger, L.I. Bozovic, I.S.Kon, B. I. Kochubey, E.V.

Novikov, P.M. Levites, Y. Reykovskiy, A.V. Petrovskiy, D.B.Elkonin, D.I. Feldstein, S.A.Kolot); doctrine about the peculiarities of the development of the personality at different stages of life (Z.A.Kireeva, T.M.Tutarenko); concept of development of the child's identity (V.Y.Kyzmenko; G.S. Kostyuk, S.D. Maximenko), the concept of the role of social factor in the development of children's mental and subject paradigm of consideration of the specified process (G.S. Kostyuk, S.D. Maksimenko, V.O.Tatenko).For the decision of problems and achievement used the following methods of research: theoretical (analysis, synthesis, comparison, generalization, systematization of the scientific literature for studying the psychological features of mothers affecting the psychological health of children); empirical (scientific observation, psycho diagnostic testing, postdiagnostic conversation stating and formative experiment to determine the psychological peculiarities of mothers and to review the effectiveness of socio-psychological training for mothers); quantitative processing of data (t-test Student to determine statistically significant differences between groups of mothers and statistically significant differences between groups before and after the formative experiment in using the software package StatSoft Statistika 6.0; method of multiple regression and correlation analysis).Method of psychodiagnostic testing consisted of the following methods: learning styles parental relationship methodology A.Y.Varga, V.V.Stolin, determine the level and forms of aggression by the method of A.Bassa and A.Darku, the study of the level of anxiety on the methodology D. Teylor, questionnaires determine the level of children's aggression and anxiety for parents A.G.Lavrentieva and T.M.Tutarenko, self-reported mental States on G.Aizenk, test Lusher, test "The non-existent animal".Scientific novelty and theoretical value of the obtained results is that:- first established psychological characteristics of mothers with different level of social well-being and with different levels of the health of children; fixed the differences between the levels of decision-child mothers, children who develop typical and having mental development; peculiarities of maternal attitudes towards children with different levels of social well-being and health; fixed, that the phenomenon of psychological health is not mentioned social well-being and material prosperity; developed an effective socio-psychological training for mothers who have difficulties in the upbringing of children.- clarified and deepened definition of the phenomenon of psychological health; understanding the links maternal relations, which is a marker of emotional well-being and psychological health of the child;- received the further development of knowledge about the relationship of the concepts of the mental and psychological health.The practical significance of the results is that the results of the study manifestation of psychological features of mothers as indicators of psychological health of the child are used in teaching courses, "Age psychology", "Pedagogical psychology", a special course for masters "the Influence of family-parent relations on development of a child" at the Department of General psychology and psychology of personal development of the Odessa national Mechnikov University (act of implementation №18 of 12.03.2012), in the practical activity of a psychologist during the work with families in the Center of correctional and family psychology of Donetsk (act of implementation №1 from 01.03.2013) and in the work of the psychological service of the children's specialized consultative polyclinic of regional psychiatric hospital of the city of Donetsk (the act of implementation № 8 from 30.04.2013). The obtained data formed the basis for the creation of jobs, of which received copyright (certificate of state registration№ 45509, № 45508, № 44138, №45510).Scope institutions of higher education, psychological services.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіреєва Зоя Олександрівна

2. Kireeva Zoya Alexsandrovna

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьменко Віра Ульянівна

2. Кузьменко Віра Ульянівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колот Світлана Олесандрівна

2. Колот Світлана Олесандрівна

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Кіреєва Зоя Олександрівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Кіреєва Зоя Олександрівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.